

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
MAREK NIECHCIAŁ

Warszawa, 17 grudnia 2019 r.

DNR-2.730.132.2019.KK

DECYZJA DNR-2/272 /2019

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

- 1) na podstawie art. 84 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku (Dz. U. z 2019 r. poz. 544, z późn. zm.), dalej: „ustawa o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku”, po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego wszczętego z urzędu w sprawie wprowadzonego do obrotu przez Witolda Marka Stylińskiego prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Zakład Przewodów i Kabli „EŁKTRIM” – Styliński Witold Marek w Ełku wyrobu: przewód EŁKTRIM, model YDYpžo, 450/750V 3x1,5 mm², data produkcji: 22.08.2018 r., kod EAN 5901259829853, niezgodnego z wymaganiami określonymi w § 6 ust. 1 i § 7 ust. 1 pkt 2 i pkt 4 rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 2 czerwca 2016 r. w sprawie wymagań dla sprzętu elektrycznego (Dz. U. poz. 806), dalej: „rozporządzenie”, umarza postępowanie administracyjne, w związku z tym, że ww. wyrób został wycofany z obrotu oraz powiadomiono użytkowników o stwierdzonych niezgodnościach,
- 2) na podstawie art. 97 ust. 4 pkt 3 ustawy o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego wszczętego z urzędu w sprawie nałożenia na Witolda Marka Stylińskiego prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Zakład Przewodów i Kabli „EŁKTRIM” – Styliński Witold Marek w Ełku kary pieniężnej za wprowadzenie do obrotu wyrobu: przewód EŁKTRIM, model YDYpžo, 450/750V 3x1,5 mm², data produkcji: 22.08.2018 r., kod EAN 5901259829853, niezgodnego z wymaganiami niezgodnego z wymaganiami, odstępuje od nałożenia na ww. przedsiębiorcę kary pieniężnej za wprowadzenie do obrotu ww. wyrobu

niezgodnego z wymaganiami, z uwagi na przedstawienie w wyznaczonym terminie dowodów potwierdzających wykonanie postanowienia z dnia 5 września 2019 r. i poprzestaje na pouczeniu ww. przedsiębiorcy.

UZASADNIENIE

Polska Izba Gospodarcza Elektrotechniki z siedzibą w Bydgoszczy przekazała do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów pismo, w którym poinformowała, że zleciła badania oferowanych na rynku przewodów płaskich o izolacji z poliwinitu i powłoce poliwinilowej typu YDYp 3x1,5 mm², w celu sprawdzenia oznakowania oraz wykonania badania rezystancji żył i przedstawiła wraz z pismem sprawozdanie z badań nr LP-18.075/7/A1 z dnia 16 kwietnia 2019 r. przeprowadzonych przez Laboratorium Badawcze Stowarzyszenia Elektryków Polskich Biura Badawczego ds. Jakości z siedzibą w Warszawie dla przewodu EŁKTRIM, model YDYpžo, 450/750V 3x1,5 mm², kod EAN 5901259829853 w oznakowaniu którego podano m.in. dane: EŁKTRIM, Zakład Przewodów i Kabli EŁKTRIM, ul. Dojazdowa 4, 19-300 Ełk, data: 22.08.2018, na powłoce którego znajdowały się dane: ZPiK elktrim Ełk YDYpžo 3x1,5 mm² 750V CE. Z okazanego dokumentu wynikało, iż w wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono, że nie zostały spełnione wymagania normy PN-E-90068:2016-10 „Przewody elektryczne. Przewody elektroenergetyczne na napięcie znamionowe 300/500 V oraz 450/750 V (U_o/U). Przewody wielożyłowe ogólnego przeznaczenia do układania na stałe o izolacji z termoplastycznego polichlorku winylu (PVC)”, w zakresie rezystancji żył. W wyniku sprawdzenia rezystancji żył w oparciu o następujące normy, na które powołuje się norma PN-E-90068:2016-10, tj. normę PN-EN-50525-1:2011 „Przewody elektryczne – Niskonapięciowe przewody elektroenergetyczne na napięcie znamionowe nieprzekraczające 450/750 V (U_o/U) – Rozdział III, Tablica B.1 Lp. 1.1, normę PN-EN 60228:2007 „Żyły przewodów i kabli” – Rozdział III, Tabela 1 Lp. 1, normę PN-EN 50395:2007 „Metody badania właściwości elektrycznych przewodów elektroenergetycznych niskiego napięcia” – Rozdział 5, Rezystancja żył w 20°C stwierdzono, że rezystancja żył dla żyły zielonożółtej wyniosła 12,7 Ω/km, dla żyły niebieskiej wyniosła 12,8 Ω/km, dla żyły brązowej wyniosła 12,7 Ω/km, podczas gdy zgodnie z wymaganiami normy PN-EN 50395:2007 max. wartość rezystancji żył wynosi 12,1 Ω/km.

Biorąc pod uwagę przekazaną informację przez Polską Izbę Gospodarczą Elektrotechniki z siedzibą w Bydgoszczy, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, dalej: „Prezes UOKiK”, zwrócił się pismem z dnia 25 czerwca 2019 r. do

Witolda Marka Stylińskiego prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Zakład Przewodów i Kabli „EŁKTRIM” – Styliński Witold Marek w Ełku o udzielenie informacji dotyczących: liczby wyprodukowanego przez ww. przedsiębiorcę ww. wyrobu wraz z podaniem okresu, w którym wyrób został wyprodukowany, stanu posiadania ww. wyrobu i rozchodu ww. wyrobu poprzez okazanie wymaganych dokumentów, a także o przedstawienie deklaracji zgodności dla ww. wyrobu.

Pismami z dnia 5 lipca oraz 22 lipca 2019 r. ww. przedsiębiorca oświadczył, że wyprodukował 24,7 km ww. wyrobu 22 sierpnia 2018 r., oraz, że nie posiada obecnie wyrobu na stanie magazynowym. Ponadto ww. przedsiębiorca podał dane dot. 4 odbiorców, którym dostarczył ww. wyrób oraz przekazał sporządzoną przez siebie deklarację zgodności dla wyrobu.

Mając na uwadze powyższe, Prezes UOKiK uznał za zasadne wszczęcie z urzędu postępowania administracyjnego i pismem z dnia 12 sierpnia 2019 r. zawiadomił Witolda Marka Stylińskiego prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Zakład Przewodów i Kabli „EŁKTRIM” – Styliński Witold Marek w Ełku o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie:

- 1) wprowadzonego do obrotu przez Witolda Marka Stylińskiego prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Zakład Przewodów i Kabli „EŁKTRIM” – Styliński Witold Marek w Ełku, dalej: „strona postępowania”, wyrobu: przewód EŁKTRIM, model YDYpžo, 450/750V 3x1,5 mm², data produkcji: 22.08.2018 r., kod EAN 5901259829853, dalej: „wyrób”, niezgodnego z nw. wymaganiami rozporządzenia:
  - a) § 6 ust. 1, z uwagi na to, iż wyrób został zaprojektowany i wyprodukowany w sposób niezapewniający jego zgodności z zasadami ochrony przed zagrożeniami, o których mowa w § 7 ust. 1 pkt 2 i pkt 4,
  - b) § 7 ust. 1 pkt 2 i pkt 4, z uwagi na przekroczoną wartości rezystancji żył, co powoduje zwiększenie nagrzewania żył podczas przepływu prądu przez przewód i może spowodować przekroczenie dopuszczalnych wartości temperatury podczas jego użytkowania, skutkuje też pogorszeniem stanu izolacji przewodu w wyniku procesów przyspieszonego starzenia się polwinitu izolacyjnego;
Ze względu na ww. niezgodności nie zastosowano w wyrobie odpowiednich środków technicznych w celu ochrony przed zagrożeniami stwarzanymi przez sprzęt elektryczny zapewniających:

niepowstawanie temperatury, mogącej spowodować niebezpieczeństwo; odpowiednią do dających się przewidzieć warunków izolację,

- 2) nałożenia na stronę postępowania kary pieniężnej za wprowadzenie do obrotu wyrobu niezgodnego z wymaganiami określonymi w § 6 ust. 1, § 7 ust. 1 pkt 2 i pkt 4 rozporządzenia.

W piśmie zawiadamiającym o wszczęciu postępowania Prezes UOKiK przedstawił stronie postępowania stan faktyczny.

Postanowieniem z dnia 5 września 2019 r. Prezes UOKiK wezwał stronę postępowania do wycofania wyrobu z obrotu oraz powiadomienia konsumentów o stwierdzonych niezgodnościach poprzez zamieszczenie ogłoszenia we wskazany sposób na stronie internetowej www.elktrim.pl, wyznaczając termin 30 dni na przedstawienie dowodów potwierdzających wykonanie tego postanowienia. Strona postępowania została poinformowana jakie należy przedstawić dowody na okoliczność podjęcia ww. działań.

Postanowienie zostało skutecznie doręczone w dniu 12 września 2019 r.

W dniu 8 października 2019 r. wpłynęły do UOKiK następujące dokumenty: oświadczenia 4 odbiorców o nieposiadaniu na stanie magazynowym wyrobu; wydruk ze strony internetowej potwierdzający zamieszczenie ogłoszenia.

Pismem z dnia 11 października 2019 r. Prezes UOKiK powiadomił stronę postępowania o prawie wypowiedzenia się, co do zebranych w sprawie dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań przed wydaniem decyzji kończącej postępowanie.

Prezes UOKiK ustalił i stwierdził:

Zgodnie z art. 4 pkt 20 ustawy o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku przez producenta należy rozumieć osobę fizyczną lub prawną albo jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, która wytwarza wyrób albo dla której ten wyrób zaprojektowano lub wytworzono, w celu wprowadzenia go do obrotu lub oddania do użytku pod własną nazwą lub znakiem towarowym. Zgodnie z art. 4 pkt 26 ustawy o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku przez wprowadzenie do obrotu należy rozumieć udostępnienie wyrobu na rynku po raz pierwszy.

Witold Marek Styliński prowadzący działalność gospodarczą pod firmą Zakład Przewodów i Kabli „EŁKTRIM” – Styliński Witold Marek w Ełku, w rozumieniu powyższych przepisów ustawy o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku jest producentem, który wprowadził do obrotu wyrób: przewód EŁKTRIM, model YDYpzo, 450/750V 3x1,5 mm², data

produkcji: 22.08.2018 r., kod EAN 5901259829853, co potwierdza zebrany materiał dowodowy.

Badania laboratoryjne przeprowadzone przez Laboratorium Badawcze Stowarzyszenia Elektryków Polskich Biura Badawczego ds. Jakości z siedzibą w Warszawie wykazały, że nie zostały spełnione dla wyrobu wymagania normy PN-E-90068:2016-10 „Przewody elektryczne. Przewody elektroenergetyczne na napięcie znamionowe 300/500 V oraz 450/750 V (U_o/U). Przewody wielożyłowe ogólnego przeznaczenia do układania na stałe o izolacji z termoplastycznego polichlorku winylu (PVC)”, w zakresie rezystancji żył. W wyniku sprawdzenia rezystancji żył w oparciu o następujące normy, na które powołuje się norma PN-E-90068:2016-10, tj. normę PN-EN-50525-1:2011 „Przewody elektryczne – Niskonapięciowe przewody elektroenergetyczne na napięcie znamionowe nieprzekraczające 450/750 V (U_o/U) – Rozdział III, Tablica B.1 Lp. 1.1, normę PN-EN 60228:2007 „Żyły przewodów i kabli” – Rozdział III, Tabela 1 Lp. 1, normę PN-EN 50395:2007 „Metody badania właściwości elektrycznych przewodów elektroenergetycznych niskiego napięcia” – Rozdział 5, Rezystancja żył w 20°C stwierdzono, że rezystancja żył dla żyły zielonożółtej wyniosła 12,7 Ω /km, dla żyły niebieskiej wyniosła 12,8 Ω /km, dla żyły brązowej wyniosła 12,7 Ω /km, podczas gdy zgodnie z wymaganiami normy PN-EN 50395:2007 max. wartość rezystancji żył wynosi 12,1 Ω /km.

Zgodnie z art. 4 pkt 28 ustawy o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku przez wymagania należy rozumieć wymagania, o których mowa w bezpośrednio stosowanym unijnym prawodawstwie harmonizacyjnym lub w przepisach krajowych wdrażających unijne prawodawstwo harmonizacyjne. Zgodnie z art. 12 pkt 1 ustawy o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku minister kierujący działem administracji rządowej właściwym ze względu na przedmiot oceny zgodności określi, w drodze rozporządzenia: wymagania dla wyrobów podlegających ocenie zgodności określonych w dyrektywach nowego podejścia.

Przewód EŁKTRIM, model YDYpżo, 450/750V 3x1,5 mm², data produkcji: 22.08.2018 r., kod EAN 5901259829853 jest sprzętem elektrycznym w rozumieniu rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 2 czerwca 2016 r. w sprawie wymagań dla sprzętu elektrycznego, w którym to określono wymagania dla sprzętu elektrycznego. Rozporządzenie wdraża dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/35/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do udostępniania na rynku sprzętu elektrycznego przewidzianego do stosowania w określonych granicach napięcia (Dz. Urz. UE L 96 z 29 marca 2014 r., str. 357).

Informacje przekazane przez Polską Izbę Gospodarczą Elektrotechniki z siedzibą w Bydgoszczy uzasadniały wszczęcie przez Prezesa UOKiK postępowania administracyjnego w sprawie:

- 1) wprowadzonego do obrotu przez stronę postępowania wyrobu niezgodnego z wymaganiami określonymi w § 6 ust. 1 i § 7 ust. 1 pkt 2 i pkt 4 rozporządzenia,
- 2) nałożenia na stronę postępowania kary pieniężnej za wprowadzenie do obrotu wyrobu niezgodnego z wymaganiami określonymi w § 6 ust. 1, § 7 ust. 1 pkt 2 i pkt 4 rozporządzenia.

Zgodnie z art. 79 ust. 1 ustawy o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku stroną postępowania jest wyłącznie podmiot gospodarczy, wobec którego postępowanie zostało wszczęte. Przepis art. 4 pkt 19 ustawy o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku stanowi, iż producent jest podmiotem gospodarczym.

Zgodnie z § 6 ust. 1 rozporządzenia sprzęt elektryczny należy projektować i wytwarzać w sposób zapewniający jego zgodność z zasadami ochrony przed zagrożeniami, o których mowa w § 7, pod warunkiem, że jest on użytkowany zgodnie z przeznaczeniem i utrzymywany we właściwym stanie technicznym. Na podstawie § 7 ust. 1 pkt 2 i pkt 4 rozporządzenia w celu ochrony przed zagrożeniami stwarzanymi przez sprzęt elektryczny, w procesie jego projektowania i wytwarzania należy przewidzieć i zastosować w nim odpowiednie środki techniczne zapewniające: niepowstawanie temperatury, łuków lub promieniowania, mogących spowodować niebezpieczeństwo (pkt 2); odpowiednią do dających się przewidzieć warunków izolację (pkt 4).

Prezes UOKiK w postanowieniu wezwał stronę postępowania do wycofania wyrobu z obrotu oraz powiadomienia konsumentów o stwierdzonych niezgodnościach poprzez zamieszczenie ogłoszenia we wskazany sposób na stronie internetowej www.elktrim.pl wyznaczając termin 30 dni na przedstawienie dowodów potwierdzających wykonanie postanowienia. Poinformowano stronę postępowania, jakie należy przedstawić dowody na okoliczność podjęcia przez nią działań.

W toku postępowania strona postępowania podjęła działania mające na celu wycofanie wyrobu z obrotu oraz powiadomienie konsumentów o stwierdzonych niezgodnościach. Na dowód wykonania postanowienia strona postępowania przedstawiła: oświadczenia 4 odbiorców o nieposiadaniu na stanie magazynowym wyrobu; wydruk ze strony internetowej potwierdzający zamieszczenie ogłoszenia.

Zgodnie z art. 4 pkt 27 ustawy o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku przez wycofanie z obrotu należy rozumieć działanie, którego celem jest zapobieżenie udostępnieniu wyrobu na rynku w danym łańcuchu dostaw.

Na podstawie art. 84 ust. 1 pkt 2 ustawy o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku, organ nadzoru rynku prowadzący postępowanie wydaje decyzję o umorzeniu postępowania,

jeżeli wyrób został wycofany z obrotu oraz powiadomiono użytkowników o stwierdzonych niezgodnościach.

Przedstawione przez stronę postępowania dowody są wystarczające do stwierdzenia, iż wyrób: przewód EŁKTRIM, model YDYpžo, 450/750V 3x1,5 mm², data produkcji: 22.08.2018 r., kod EAN 5901259829853, został wycofany z obrotu i nie będzie udostępniany, a użytkownicy zostali powiadomieni o stwierdzonych niezgodnościach wyrobu.

Na podstawie art. 97 ust. 4 pkt 3 ustawy o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku, organ nadzoru rynku, w drodze decyzji, odstępuje od nałożenia kary pieniężnej i poprzestaje na pouczeniu, jeżeli strona przedstawiła w wyznaczonym terminie dowody potwierdzające wykonanie postanowienia.

Postanowienie z dnia 5 września 2019 r. zostało doręczone stronie postępowania 12 września 2019 r., zatem 30 dniowy termin na jego wykonanie przypadał na dzień 12 października 2019 r. (sobota), zatem termin upłynął w dniu 14 października 2019 r. zgodnie z art. 57 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096, z późn. zm.). Strona postępowania przedstawiła w ww. wyznaczonym terminie, tj. w dniu 4 października 2019 r. (data nadania w dniu 4 października 2019 r. u operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy - Prawo Pocztowe (Dz. U. z 2018 r., poz. 2188 z późn. zm.)), dowody wykonania postanowienia.

Mając na uwadze, że strona postępowania przedstawiła w wyznaczonym terminie dowody potwierdzające wykonanie postanowienia z dnia 5 września 2019 r., Prezes UOKiK odstępuje od nałożenia na stronę postępowania kary pieniężnej za wprowadzenie do obrotu wyrobu niezgodnego z wymaganiami.

Jednocześnie, odstępując od nałożenia kary pieniężnej, Prezes UOKiK poucza Witolda Marka Stylińskiego prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Zakład Przewodów i Kabli „EŁKTRIM” – Styliński Witold Marek w Ełku, że producent jest zobowiązany do przestrzegania obowiązków określonych w art. 13 ustawy o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku. W przypadku ich naruszenia, organ nadzoru rynku może, w drodze decyzji administracyjnej, zastosować wobec takiego przedsiębiorcy środki przewidziane w ustawie o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku, w tym nałożyć administracyjne kary pieniężne określone w rozdziale 8 ustawy o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku.

W tym stanie rzeczy orzeczono, jak w sentencji.

P o u c z e n i e

1. Na podstawie art. 127 § 3 oraz art. 129 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096, z późn. zm.), dalej: „Kpa”, strona postępowania może w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji, zwrócić się do Prezesa UOKiK z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.
2. Na podstawie art. 52 § 3, art. 53 § 1 i art. 54 § 1 w związku z art. 3 § 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2325, z późn. zm.), strona postępowania może wnieść skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, za pośrednictwem Prezesa UOKiK, w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji, bez skorzystania z prawa do zwrócenia się z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.
W przypadku skorzystania z ww. uprawnienia i zakwestionowania rozstrzygnięcia zawartego w sentencji decyzji, zgodnie z art. 233 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi w związku z § 2 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2003 r. poz. 2193, z późn. zm.), strona postępowania zobowiązana jest uiszczyć wpis stały, który wynosi 200 zł.
3. Zgodnie z § 5 rozporządzenia Rady Ministrów z 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi, wpis uiszcza się gotówką do kasy Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie lub na rachunek bankowy tego Sądu, wskazując tytuł wpłaty oraz rodzaj pisma, od którego wpis jest uiszczany.
4. Na podstawie art. 243 § 1 w związku z art. 244 § 1, art. 245 § 1 i art. 246 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi stronie postępowania składającej skargę na decyzję Prezesa UOKiK do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie przysługuje możliwość ubiegania się o przyznanie prawa pomocy w zakresie całkowitym lub częściowym, na jej wniosek złożony przed wszczęciem postępowania sądowoadministracyjnego lub w jego toku, polegającego na zwolnieniu od kosztów sądowych oraz ustanowieniu adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego. Wniosek ten wolny jest od opłat sądowych. Wymogi formalne wniosku określone zostały w art. 252 § 1 i § 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.
5. Na podstawie art. 127a § 1 i § 2 Kpa, w trakcie biegu terminu do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy strona postępowania może zrzec się prawa do

wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wobec Prezesa UOKiK, który wydał decyzję. Z dniem doręczenia Prezesowi UOKiK oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Z up. Prezesa UOKiK
Zastępca Dyrektora Departamentu Nadzoru Rynku
Jadwiga Gunerka